

Høringsinnspill til Trøndelag fylkeskommune – Planprogram

Utviklingsplan for Trøndelag 2028–2039

Innledning

Namdalskysten næringsforenings 200 medlemmer representerer en av de mest innovative næringsregionene i Trøndelag, med helhetlige verdikjeder bygget på og rundt naturgitte fortrinn. Namdalskysten har i en årrekke stått for betydelig verdi- og sysselsettingsvekst og gitt Trøndelag store eksportinntekter, og har lederposisjoner innen marin og maritim teknologiutvikling, morgendagens kystindustri og ren energiproduksjon. Regionen er samtidig sårbar i forhold til rekruttering og storsamfunnets utbyggingsstrategier for infrastruktur, inkludert kraft.

Namdalskysten næringsforening støtter planprogrammets ambisjon om en mer helhetlig og kunnskapsbasert utviklingsplan, og ser positivt på vektleggingen av klima, beredskap, kompetanse og verdiskaping. Samtidig ønsker vi å understreke noen prioriterte tema som er særlig viktige for næringslivet på Namdalskysten:

1. Energi og grønn konkurransekraft

For å bevare og utvikle Trøndelag som ledende energiregion må planarbeidet:

- ✓ Sikre tilstrekkelig og forutsigbar tilgang på kraft til industriutvikling i vekstregionene på kyste. Dette inkluderer også prioritert nettforsterkning til kystområdene for å muliggjøre klimaomstillingen i marine og maritime næringer.
- ✓ Støtte utviklingen av lokale energiløsninger, inkludert bio-, sol- og vindkraft, biogass, hydrogen, ammoniakk og gasskraft med karbonfangst, med mål om å kombinere verdiskaping og klimakutt.
- ✓ Etablere klare kriterier for arealbruk til energiutbygging som balanserer naturhensyn og næringsbehov, i tråd med regjeringens energikommisjon og fylkets klimamål.

2. Kompetanse og rekruttering

Trøndelag trenger en regional innsats for å bygge kompetanse der arbeidsplassene er:

- ✓ Planen bør forplikte fylket til å styrke samarbeidet mellom næringsliv, utdanning og FoU-miljøer, spesielt innen havromsteknologi, marin biologi, robotikk/KI og energiomstilling.
- ✓ Vi foreslår at fylkeskommunen etablerer regionale kompetansepartnerskap, med Namdalsregionen som pilot for teknologidrevet, naturbasert verdiskaping.
- ✓ Tiltak for ungdomsrekruttering og voksenopplæring i distriktene må prioriteres, blant annet gjennom styrking av fagskoler og desentraliserte studietilbud.

3. Samferdsel og logistikk

Et konkurransedyktig næringsliv forutsetter effektive transportløsninger for gods og personer:

- ✓ Planprogrammet bør forankre arbeidet med en helhetlig transport- og logistikkstrategi for Trøndelag som utviklingsstrategi, som inkluderer vei, sjø, bane og digitale infrastrukturer.
 - Særsilt må havner styrkes som strategiske logistikknutepunkter.
- ✓ Med bakgrunn i resultatene fra Kysthavnalliansens pilosatsing «Lakseferge» (2020-2021), pilotprosjekter som Metro-Opus og H2-drevet servicefartøy til havbruk og den maritime nullutslippssatsingen Node 0 i regi av InnovArena/Renergy, anbefaler vi at Namdalskysten prioriteres som pilotregion for grønn godstransport, i samarbeid mellom fylkeskommunen, Kysthavnalliansen, Statens vegvesen og næringslivet.

4. Innovasjon og partnerskap

Næringslivet på Namdalskysten har høy innovasjonsvilje og -takt, men møter begrensninger blant annet i samarbeidet med det offentlige. Vi anbefaler at fylkeskommunen:

- ✓ Bidrar til etablering av en regional innovasjonsarena som styrker forståelsen og samarbeidet mellom relevante myndigheter, FoU og næringsliv, med mål om å fjerne regulatoriske hindre for økt bio- og sirkulærøkonomisk verdiskaping og sysselsetting.
- ✓ Bruker offentlige anskaffelser som drivkraft for innovasjon og markedsutvikling innen energi og logistikk.

5. Helhetlig arealforvaltning og beredskap

Areal- og naturforvaltning må sees i sammenheng med verdiskaping, klima og beredskap:

- ✓ Planen bør inkludere en regional arealstrategi som balanserer næringsinteresser, naturhensyn og samfunnssikkerhet også på sjø.
- ✓ Beredskap må integreres i planens scenarier og handlingsdeler mtp. både sikkerhet og sivilsamfunn. Dette inkl. verdi- og logistikkjeder for mat.

Namdalskysten står i et skifte der naturressurser, teknologi og energi må kobles tettere for å sikre bærekraftig vekst. Vi oppfordrer fylkeskommunen til å:

- ✓ se Namdalskysten som en kjerne for grønn verdiskaping,
- ✓ styrke samordningen mellom regional planlegging og næringslivets behov,
- ✓ og gi kommunene og næringsaktører reell medvirkning i det videre planarbeidet.

Vi stiller gjerne til dialog og deltar aktivt i prosessen fram mot ferdig plan.

Med vennlig hilsen
Jonas Williksen
Daglig leder
Namdalskysten næringsforening